

Çağlayan Yıldız

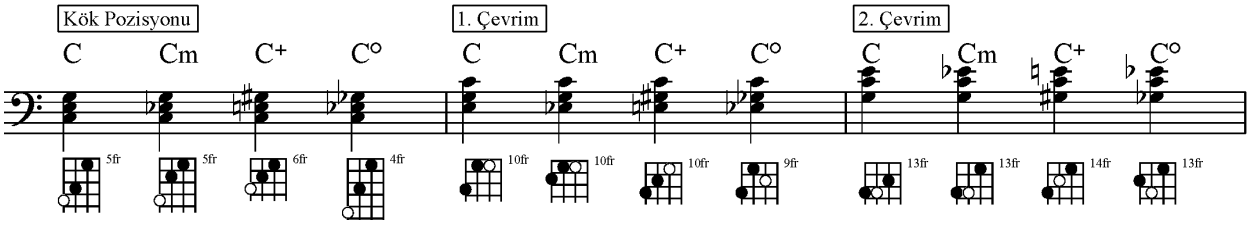
Bass Layn- Pes Doğrusu No2

Bas Akorları Bas...

Geçen sayıdaki yazıma ve tüm derslerime www.caglayanyildiz.com adreslerinden ulaşabileceğinizi, bu yazımda “bu ne yaaaa?” diyebileceğiniz konuları da orada bulabileceğinizi bildirerek doğrudan konuya giriyorum. Ama öncelikle geçen yazımı okuyan 3 kişinin mavi ekran vermesine neden olan “512=244,140,625” hesabının doğru basım şeklinin “5 üzeri 12= 244.140.625” olması gerektiğini belirterek bu arkadaşları restart etmek istiyorum.

Bu sayıdaki konumuz, başlıktan da anlaşılamayacağı üzere “bas akorları”. Evet, her ne kadar bas geleneği genellikle monofonik (tek sesli) çalmak üzere kurulu olsa da, ara sıra eşliklerimize akorlar serpiştirmek, çaldığımız müziğe renk katabilir ya da tutucu grup lideri tarafından “böyle bas mı çalınır laaayn” diye azarlanarak kovulmamıza neden olabilir. Bu iki seçeneği de değerlendirmek isteyenler okumaya devam etsinler...

Bildiğimiz gibi 4 tip 3 sesli akorumuz var; Majör, Minör, Artık (Augmented), Eksik (Diminished). Ve bunların da kök pozisyonları, 1. ve 2. çevrimleri var. Aşağıda sadece Do’dan ve alt 3 telden verdiğim örneklerde en soldaki dikey çizgi E, en sağdaki ise G teli ve beyaz daireler kök sesini yani bu örnekte “Do”yu göstermekte. Her zamanki gibi 12 tondan ve tüm tellerden bulup öğrenmek size kalmış:

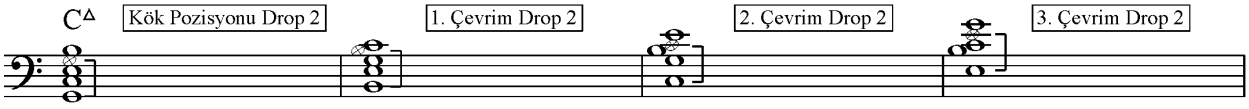

Şimdi gelelim 4 sesli akorlara. Bunların en sıklıkla kullanımda olanları hepimizin bildiği üzere 14 tanedir. (“Ne gıcık hoca yaaa, hepimizin bildiği üzere deyip duruyo, sanki bilmek zorundaymışız gibi...Bilsem zaten okumam ders mers...”). Aşağıda bu 14 akoru yine Do’dan görüyoruz:

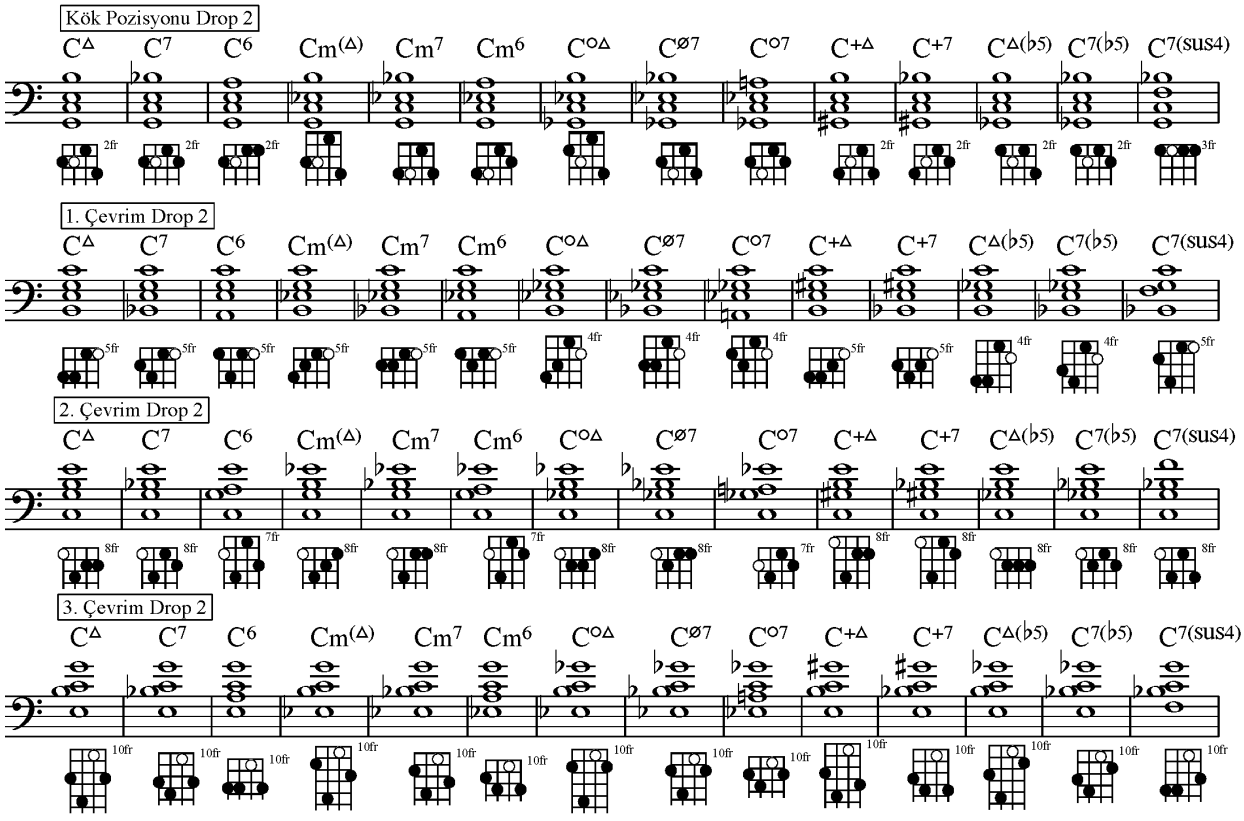

Ve bunların da kök pozisyonları, 1. , 2. ve 3. çevrimleri var. Ancak bu akorların çoğunu çalabilmek, eğer fırıncı küreği gibi elleriniz yoksa, olanaksız. Ancak, üstten 2. notanın bir oktav aşağıya alındığı “Drop 2” adı verilen teknik, süper kahraman pelerini dalgalanarak burada imdadımıza koşuyor ve bu akorları çalabilmemizi sağlıyor. (Yanda) Aşağıda ise örnek olarak “Do maj7” akorunun “Drop 2”daki çevrimlerini görüyoruz:

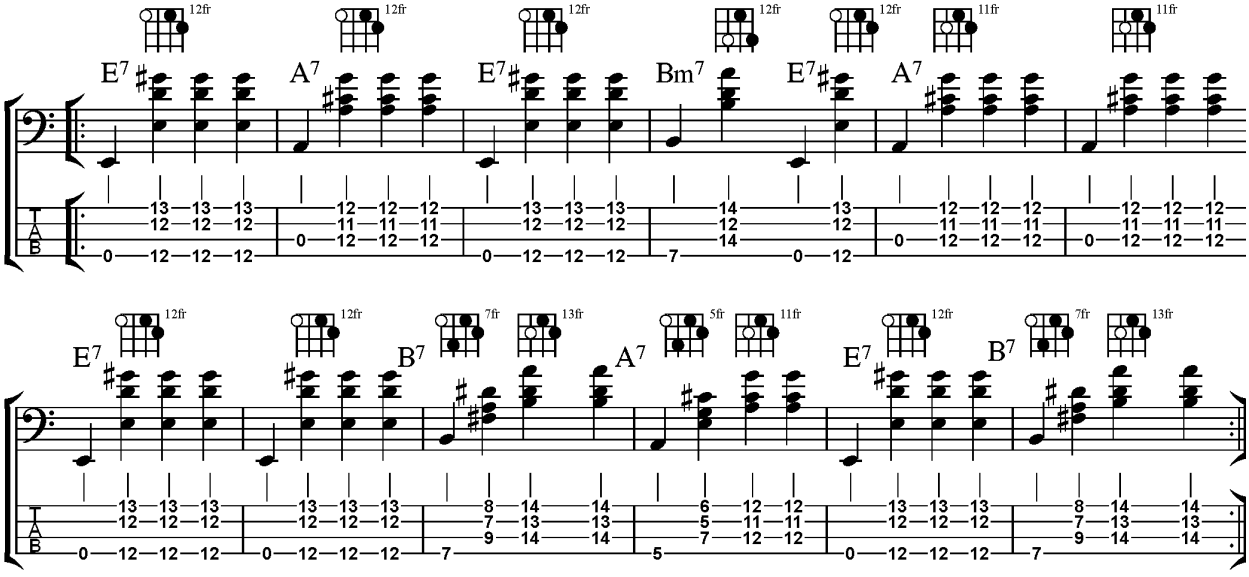

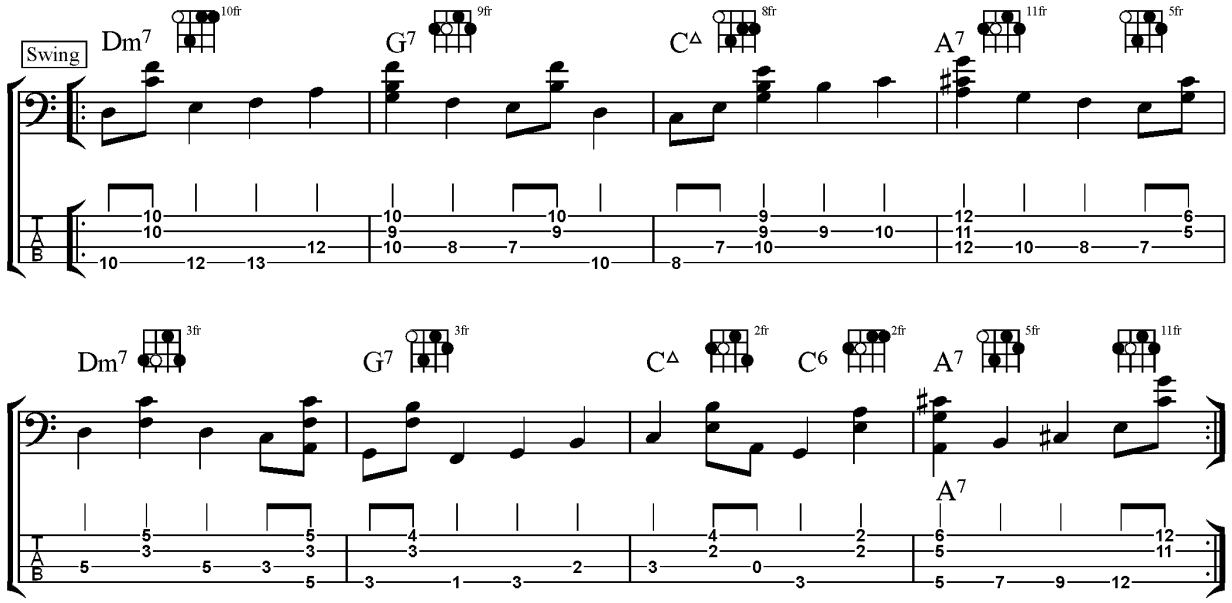
Bunlardan “Kök Pozisyonu Drop 2” ve “2. Çevrim Drop 2” akorlarının en bas notalarının akorun 5’lisi ve Kökü olması nedeniyle bascılar için en pratik akorlar olduğunu ve en sıklıkla kullanıldığını söyleyebiliriz. Ben aşağıda yine de 14 tip 4 sesli akorun “Drop 2”larını ve şekillerini Do’dan veriyorum. Hangilerini kullanacağınızı seçmek ve 12 tondan öğrenmek size kalmış. Kök sesleri yani “Do”lar yine beyaz daire ile işaretli:

Şimdi gelelim bu akorların kullanımına. Daha önce de belirttiğim gibi basda en sık kullanılanlar “Kök Pozisyonu Drop 2” ve “2. Çevrim Drop 2”. Bu akorların “5’li”leri eğer “Tam 5’li” ise, genellikle atılabilirler. (Teknik detay: Bunun nedeni de “Tam 5’li”nin armonikler içinde en kuvvetlisi olması, kökü bastığımızda zaten o sesin içinde tınlamasıdır). Dolayısıyla isteğe bağlı olarak “Tam 5’li”ler atılabilirler ve “4 sesli akorlar” 1, (küçük/büyük) 3’lü ve (küçük/büyük) 7’liden oluşabilirler.
Aşağıda Mi’den bir blues örneği görüyoruz. Ritmi düz 4’lük notalarla taşıyan bir örnek:

Sağ elde ya klasik gitar (her notaya bir parmak) ya da ritm gitar tekniğini (tek parmak ya da pena) kullanıyoruz.
Aşağıda “Dm7-G7-Cmaj7-A7 turnaround”u üzerine walking bass çalarken, akorları kah güçlü zamanlarda, kah senkoplayarak nasıl serpiştirebileceğimiz üzerine basit bir örnek vermeye çalıştım. Çaldığınız tüm parçaları bu tekniği kullanmak için kobay olarak kullanmanızı tavsiye ederim.
Akor formlarının tamamını kullanmayıp, kısmen kullandığıma da dikkatinizi çekerim.

Aşağıda tanınmış bir bossa parçanın ilk 16 ölçüsünü örnek olarak veriyorum. Temel bossa bası hissiyatını akorların 1. ve 5. dereceleriyle yürütürken, akor olarak 3.ve 7. derecelerin “voice leading”ini kullandığım gözünüzden (kulağınızdan) kaçmamıştır sanırım.

“Bas Bas Akorlarını Re Laaa Laaaa” gibisinden bir şeyler mırıldanarak yine olay yerinden süratle uzaklaşıyorum. (Hafif “çekerek”, ama o da davulcunun hihat’i yüzünden vallaaa...)